

Vasalók, edények, írott tojások a csongrádi múzeumban

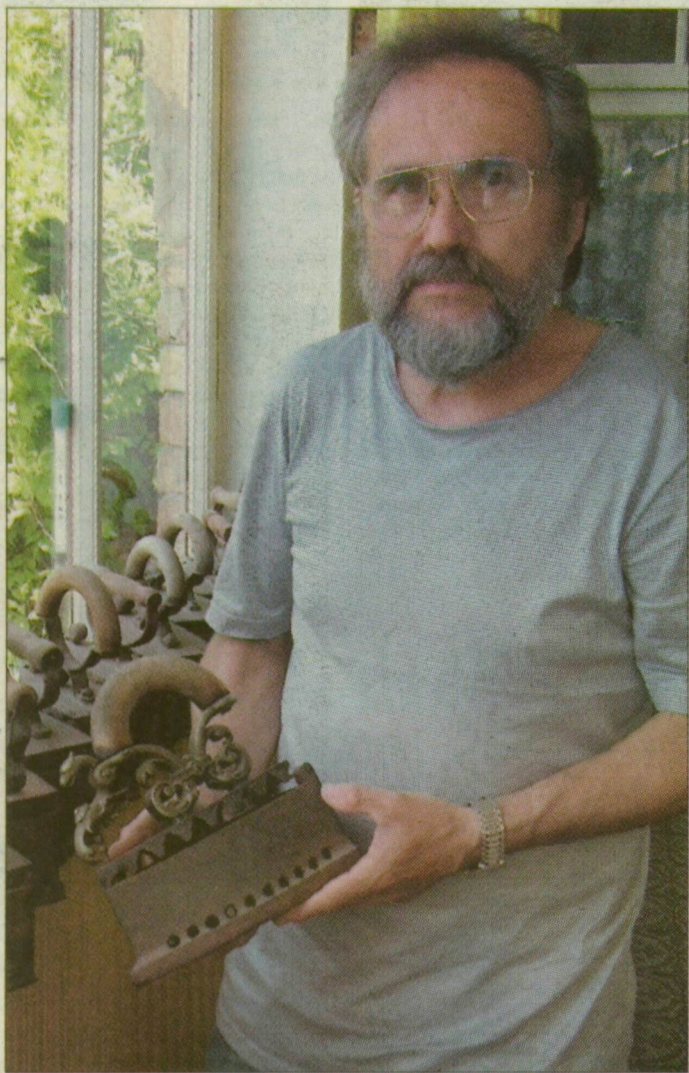
Egy családi gyűjtemény

Ötvös László szabómester és Szabó Éva népi iparművész, kozmetikus közös életéről vallanak a csongrádi múzeumban kiállított tárgyak. A család hobbijának köszönhetően régi vasalókat, petróleumlámpákat, cserépedényeket és szebbnél szebb festett tojásokat nézgethet a látogató. A régi idők tárgyai szenvedélyről, kitartásról, szeretetről vallanak.

Aki belép az Ötvös testvérek Tiszaparti szabóműhelyébe, hirtelen úgy érezheti magát, mintha házi múzeumba tévedt volna. A folyosón nagyméretű cserépedények, beljebb régi vasalók. Az édesapa által kialakított műhely is a múltra emlékeztet. Ötvös János a Tisza és a Szőlőhegy, a kert szerelmese, Ötvös László pedig szinte gyerekkora óta hódol gyűjtőszeszvedélyének. Eleinte az utcai árokból szedte össze a cserépedénydarabokat, s próbálta összerakni. Később papírszalvétákra, képeslapokra, gyufacímkekre vadászott – az utóbbiból tízezer darabos gyűjteménye lett.

A véletlenek is hozzájárultak ahhoz, hogy szép gyűjteményből most válogathattak a múzeumi emberek.

Amikor leszerelt a katonaságtól, szőlőügyben kereste fel közeli szomszédját a Fövenyi utcában. – Feri bácsi épp kamrát takarított – idézte föl a máig emlékezetes esetet. – Azt mondta, Laci, van itt egy lámpa meg egy rokk: ha nem viszi el, kidobom a szemébe! Szabadkoztam, de végül rábeszélte, és elhozta tőle a fehér lámpát, amiről ötven év porát, légy piszkát letakarítottam, aztán gyönyörködni kezdtem a féhérségében. Később, apám biz-

Minden vasalónak külön története van *Fotó: Bálint Gyula György*

tatására visszamentem a rokkáért is. Valahogy így kezdődött. Bagi Béla, a tanulóknak hozott egy kézi festésű, gyönyörű porcelánlámpát, abba már teljesen beleszerelmesedtem, s ettől kezdve kutatni kezdtem a lelőhelyeket. Mennyit ér a gyűjtemény? Nem

tudom! Ritkán fordult elő, hogy pénzt kértek a holmiért. Bözsi nénitől disznóvágás után paraszttalakat vettem, igaz, olcsón. Ma ezek a tárgyak jó pénzért cserélnek gazdát, mert aki most kezdene gyűjteni, már kitakarított kamrákat és üres padlókat

talál. Akik petróleumlámpánál olvastak, varrtak, azok közül kevesen vannak már közöttünk, s rég megváltak régi tárgyaiktól.

Ötvös László mégsem állt le a gyűjtéssel. A lámpák mellett a vasalók, cserépedények is féltett kincsei. Nem dobja el, amit értékesnek tart. Emléklap, plakát, asztali keresztóra, réz-üveg tintatartó, Csongrád feliratos sörösüveg és pipa is előkerül a szekrény mélyéből.

Szabó Éva, a felesége rokonlélek: igaz, ő a tojásfestésik büvületében él 1999 óta. Több száz mintagyűjteménye van, sok kiállításon szerepelt velük, és 2004-ben megkapta a népi iparművész címet.

– Szívemhez legközelebb az erdélyi minták állnak. Minden mintát, amit tojásra írok, le is rajzolom. Így már több mint hétszáz mintát gyűjtöttem egybe.

Megkérdeztük, mi történik akkor, ha Éva befeledekzik a tojásírásba, s nincs vacsora. Mit szól a férj? László szelíden válaszolt: – Semmit; beállok a konyhába. Szeretek főzni is.

BÁLINT GYULA GYÖRGY

MEGŐRÍZTÉK A SZÁZADFORDULÓ KULTÚRÁJÁT

Szabó Éva ismertebb írott tojásai révén: külföldre is eljutott belőlük jó néhány. Érdekes, hogy apai dédanyja ismert tojásfestő volt Zalaszentgróton. Ötvös László női-férfi szabóként ismertebb helyben. Szűcs Judit múzeumigazgató szerint László kitaró gyűjtésének eredményeként megmaradtak és láthatók Csongrádon a 19. század végi, 20. század eleji tárgyi kultúra pusztulásra ítélt darabjai.

Széljegyzet a lóra

Ez a lószobor jó szobor. Szinte röpi, mint a táltos, a népi nevén káderkaptárnak mondott szegedi Sellőház belső sarkán. Ha nem is politikai ihletésű, de lakóinak egykori elosztását tekintve mégiscsak korhű a káderkaptár, és a lovon is megakad a szeme, aki hajlandó szobrokra figyelni. Veres Péter szütlealjának vallotta magát, ebből fakadó véleménye a féhérvári lovas szoborról ide is vágna. Azt mondta, elképzelhetetlen, hogy valaki csupasz fenékel üljön meg a lovat. Fölmarná a szőrös lógerinc.

Most a kiegészítőjéről akarok beszélni, de ehhez nagyobb nekifutás szükségesetük.

Karattyoltam-kurattyoltam már annyit a falra fűjók siserehada ellen, akármelyik száraz tó nedves partjára elmehetnék versenytársnak, és most védelmembe akarok venni ehhez ugyan közelíteni se akaró másodműalkotást? Ha tévedek, bocsásna meg az emberiség akkor is, ha rá bizonyítékot már nem talál. Áldozatul esett annak a sóharságnak, amit az öregátkos hagyott ránk. Védeni akarják a házban lakókat, azért takarták be kívülről szigetelő lemezekkel. Majd ötven év múlva föltámad ez is, akár a hősök freskója a kapu alatt.

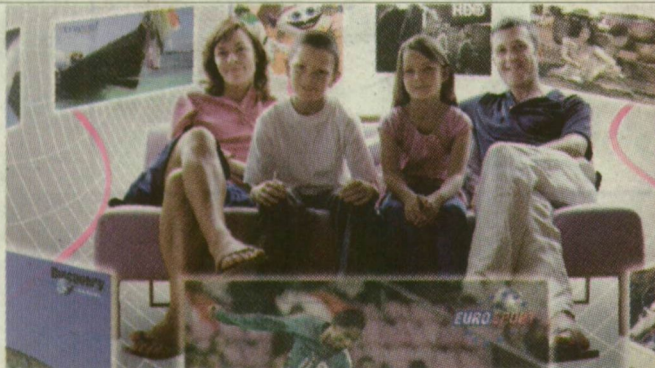
A kóbor igyekezet lépten-nyomon belerondít köztéri szobrainkba is. Láttam már Juhász Gyulánk nagyszerű szobrát is fehér szívet kiegészítve. Miközben el kellett ismernem, költészeté mélabús színeire érzett rá az öntevékeny kiegészítő, olyan műveltség fogtam föl, mintha valaki beleírna mondjuk Arany János legszebb balladájába. Láttam hajnalok hajnalán Móra Ferencünk szoborfején is szemetes kosarat, attól a tagadhatatlan fölsimeréstől vezérelve, hogy a fejmérete éppen stimmel. Ezt már a diszkótrick számlájára írtam. A lényeg azonban az, ha valaki köztérre tojja ki lelke legcsücskét, ahogy a szobrázók teszik, számíthat rá, homlokon csókolják, meg arra is, hogy arcul köpik.

Ez a ló is fölemeli a lábát, majdnem egy vonalban föllendülő farkával. A szütlealista erre is azt mondaná, ilyen sincsen, de a klasszikus Medgyessy-mondás érvényes rá: „ez nem ló, hanem szobor”. Sok-sok köztéri lovunk lépésre billenti a lábát, és lássatok csudát, a televízióban sokáig fagyaltot nyalagató leánkákat fölváltó ládafia-rajzolatokon is emelgetik patáikat. Senki nem rója föl Aba-Nováknak se, hogy Horthy Miklós lova a vele szemközti Rákóczi-szobor harci ménjének leghűbb mása. Széljegyzet Rákóczihoz? Oda akarok kilukadni, hogy Mihály Árpád Lovasát is ez a végtet érte el, széljegyzetet kapott ez is, ha egy árnyalattal populárisabbat is. Valamelyik kóbor legény valamelyik éjszaka világitásában a falra föstötte föl a lovas árnyképét. Akármelyik ábrázoló geometriás nem tudta volna jobban elforgatni az X12 tengely körül.

Már akkor írni akartam róla, amikor még megvolt. Most mások biztatására búcsúzom az árnyjátéktól, illőképpen. Tudommal nincsen még olyan finom technika, amivel a falról le lehetett volna emelni, és visszatenni a borításra, kényszerűen-kelletlenül az én gyatra eszem belenyugszik a megváltoztathatatlanba, de a más vérmérséklet szerint elégedelők akár az egész tízemeletest veszni hagyták volna, csak ez maradjon. Jogász barátom, Karcsi is háborog. A corpus juris se tudna itt igazságot tenni.

H. D.

Csatlakozzon a kényelmes szórakozás világához!

Nyári kábeltelevízió akció:
2006. június 1-től szeptember 15-ig!

Belépési díj akár 2900 Ft!*

További részletek: www.tkabel.hu, telefonos ügyfélszolgálat: 1298
Kirendeltségünk: 6721 Szeged, Csongrádi sgt. 12. Telefon: 06-62-592-222
és 6800 Hódmezővásárhely, Kossuth tér 7. Telefon: 06-62-244-949

*Ajánlatunk III. csomag igénylése esetén érvényes a T-Kábel Magyarország Kft. 2006. január 1. előtti áttartó lefedési területén, és 1 éves hűségnyilatkozathoz kötött.

T-Kábel

0507188

Nyerjen 2 db 100 000 Ft értékű benzinutalványt az Autó Bazárral!

A játék időtartama:
2006. július 6. – augusztus 10.
Beküldési határidő: 2006. augusztus 17.
Sorsolás: 2006. augusztus 21.
Nyertesek közzététele: 2006. augusztus 24.

Részletek az Autó Bazárban.
Keresse csütörtökönként a hírlapárusoknál!

Ragadjon pisztolyt!

HORNYIK
PEDÉNY
SÜTÉSHEZ - FŐZÉSHEZ
BEFŐZÉSHEZ
Hétköznap 9-17-ig; Szombaton 8-12 óráig
Tel.: 63/401-362
Szentesen, az Ady E. U. 2. A Helyőrségi Klub mellett

SZABADFELHASZNÁLÁSÚ JELZÁLOGHITELEK * HITELKIVÁLTÁS, BAR-RENDEZÉS
SZEMÉLYI KÖLCSÖNÖK
HITELKÁRTYÁK MÁR NETTÓ ÖTVENEZER Ft-os JÖVEDELEM vagy NYUGDÍJTÓL
(hitelkeret akár 1 millió Ft.)
KUN TIBORNÉ 30/966-2272 20/987-4095

Megnyitottunk!

Jöjjön el és fedezze fel a Chevrolet világot,
2006. 07. 08-09-én, ahol tesztvezetéssel
és egy játékos családi hétvége keretein belül
kipróbálhatja bármely modellünket.
Nyeremények halmaza várja Önt!

Chevrolet

West Auto Trade

6600 Szentés, Csongrádi út 251.
Tel/fax: 56/ 560-060
Email: info@chevroletcsaba.hu, www.chevroletcsaba.hu

CHEVROLET

A fotó illusztráció. Üzemanyag fogyasztás: 5,4-8,8 l/100 km, CO₂-kibocsátás: 154-218 g/km.

054084065

Engedje, hogy elkényeztessük!

NYÁRI VÉGKIÁRUSÍTÁS!

NYÁRI	RUHA	SZOKNYA	
RÉGI ÁR	ÚJ ÁR	RÉGI ÁR	ÚJ ÁR
5.390,- Ft	1.490,- Ft	3.290,- Ft	990,- Ft

NADRÁG	FELSŐ		
RÉGI ÁR	ÚJ ÁR	RÉGI ÁR	ÚJ ÁR
6.290,- Ft	2.990,- Ft	3.290,- Ft	1.990,- Ft

(2006. 07. 06-TÓL, A KÉSZLET EREJÉIG)

EGYÖSSZEĞÜ 5.000,- Ft FELETTI VÁSÁRLÁS ESETÉN
2.000,- Ft-os VÁSÁRLÁSI BÖNT ADUNK AJÁNDÉKBAI

RÉSZLETEK AZ ÜZLETEKBEIN!

AZ AMANDA SZAKÜZLETEIBEN SZEGEDEN
A NAGYÁRUHÁZ EMELETÉN ÉS A SZEGED PLÁZÁBAN!

051084360